

อภินันทนาการ

สำนักหอสมุด

อิทธิพลของจิตใต้สำนึก

นางสาวสมฤทัย ศรีใจป้อ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันที่รับเข้า..... 17 พ.ย. 2558
เลขทะเบียน..... 687688
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปะนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

UNDER THE POWER OF SUBCONSCIOUS

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirement

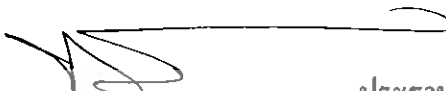
for the Degree of Bachelor of Fine and Applied Arts

Program in Visual Art Design

May 2015

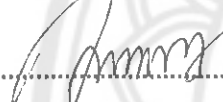
Copyright 2015 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” ของนางสาวสมฤทัย ศรีใจป้อ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีรัศมี พรหมรัตน์)

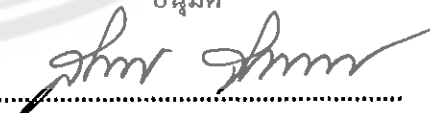

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ
(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)

.....กรรมการ
(อาจารย์จิตติ สมบูรณ์อ่อน)

.....กรรมการ
(อาจารย์ชญาณิศ ชิงช่วง)

อนุมัติ

.....

(ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)
คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
พฤษภาคม 2558

Title Under the Power of Subconscious
Author Somruthai Srijaipor
Advisor Mr.Somma Ma-on
Co - Advisor Mr.Thiti Somboonane
Academic Paper Art thesis for Bachelor of Fine and Applied Arts
(Visual Art Design), Naresuan University, 2015
Keyword Influence and Consciousness

ABSTRACT

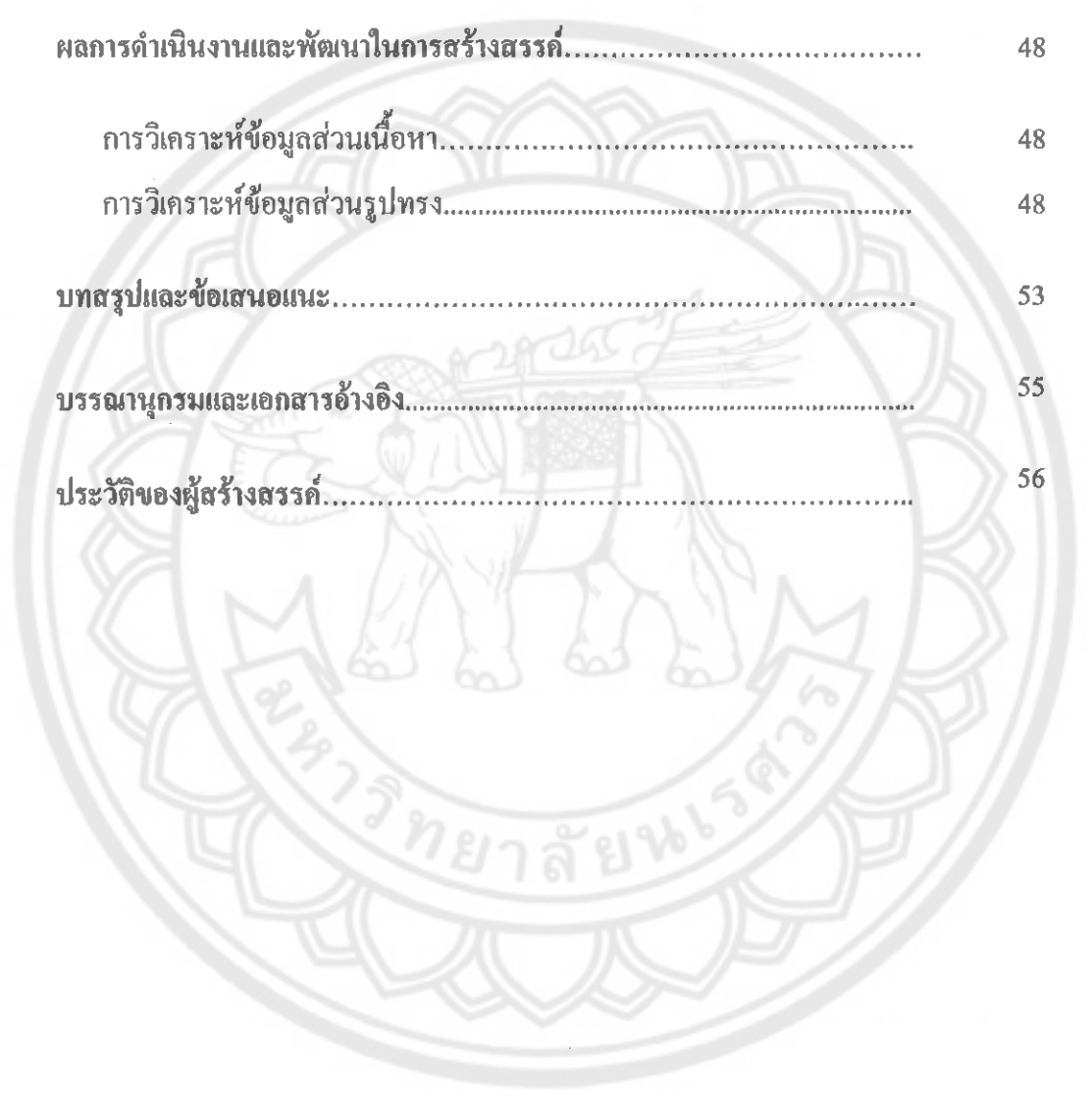
The objective of the creative sculpture in the subject of "Under the Power of Subconscious" is to practice, learn, and understand creative art processes which can response the feelings about human behaviors by having an inspiration from a lady figure. For the content of the works, it has come from my experience and literature review; the various human actions in today's society have always changed and adjusted for their benefits so that they present their credibility and pretend to be sincere to each other. According to the concept, the sculpture from is created in the concrete form of a woman body and animal figure by wood carving technique to show relationship and action between human and animal. In conclusion, the outcome of the art works reveals a unique new look of creator.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์.....	1
	ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
	คำสำคัญหรือคำจำกัดความเฉพาะ.....	2
	ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	3
	วิธีดำเนินการสร้างสรรค์.....	3
	ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	4
	ทัศนคติเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	5
	ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงออก.....	6
	อิทธิพลทางความคิดจากทฤษฎีของ ซิกมันด์ ฟรอยด์.....	7
	อิทธิพลความบันเทิงจากลัทธิ.....	8
	อิทธิพลความบันเทิงจากศิลปะ.....	9
3	วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	11
	วิธีการดำเนินงานกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	11
	ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล.....	12
	ขั้นตอนการรวบรวมความคิด และจัดทำภาพแบบร่าง.....	13
	เนื้อหาภายในประกอบไปด้วย.....	16
	วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ.....	19
	ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์.....	22
	การทำภาพร่าง 2มิติ.....	26
	แบบจำลอง 3มิติ.....	3

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	33
	ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	41
4	ผลการดำเนินงานและพัฒนาในการสร้างสรรค์.....	48
	การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนเนื้อหา.....	48
	การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรง.....	48
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	53
	บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง.....	55
	ประวัติของผู้สร้างสรรค์.....	56

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	
ภาพประกอบที่ 1 ระดับจิต.....	5
ภาพประกอบที่ 2 ศักยภาพของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก.....	6
ภาพประกอบที่ 3 ลัทธิเหนือจริง (Surrealism).....	7
ภาพประกอบที่ 4 ลัทธิ Pop Surrealism.....	8
ภาพประกอบที่ 5 ลัทธิ Pop Surrealism.....	8
ภาพประกอบที่ 6 งานที่นิทรรศการ “เกิด แก่ เจ็บ ตาย”.....	9
ภาพประกอบที่ 7 Fuco Ueda.....	10
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	
ภาพประกอบที่ 1 figure women.....	13
ภาพประกอบที่ 2 Rabbit.....	14
ภาพประกอบที่ 3 face.....	15
ภาพประกอบชุดที่ 4 วัสดุและอุปกรณ์ สำหรับงานไม้.....	20
ภาพประกอบชุดที่ 5 วัสดุและอุปกรณ์ สำหรับการปั้นหล่อเรซิน.....	21
ภาพประกอบที่ 6 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	22
ภาพประกอบที่ 7 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	23
ภาพประกอบที่ 8 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	24
ภาพประกอบที่ 9 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	25
ภาพประกอบชุดที่ 10 รวมแบบร่างความคิด ก่อนเลือกผลงานจริง.....	26
ภาพประกอบที่ 11 แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 1.....	27
ภาพประกอบที่ 12 แบบร่าง 2มิติ(Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 2	28
ภาพประกอบที่ 13 แบบร่าง 2มิติ(Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 3	29

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบชุดที่ 14 แบบจำลอง 3มิติ (Maquette) งานชิ้นที่ 1	30
ภาพประกอบชุดที่ 15 แบบจำลอง 3มิติ (Maquette) งานชิ้นที่ 2	31
ภาพประกอบชุดที่ 16 แบบจำลอง 3มิติ (Maquette) งานชิ้นที่ 3	32
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน	
ภาพประกอบที่ 17 ขั้นตอนการทำงาน ถ่ายรูปกับคนจริง.....	33
ภาพประกอบที่ 18 ขยายภาพแบบจำลอง.....	34
ภาพประกอบที่ 19 ประกอบไม้ให้ได้รูปร่างตามแบบจำลอง.....	34
ภาพประกอบที่ 20 เกลาเหลี่ยมมุมของไม้เพื่อให้ได้รูปร่างที่ใกล้เคียงที่สุด...	35
ภาพประกอบที่ 21 ประกอบส่วนอื่นๆ.....	36
ภาพประกอบที่ 22 เก็บรายละเอียด.....	37
ภาพประกอบที่ 23 การทำหน้าฉาก.....	37
ภาพประกอบที่ 24 การทำสี.....	38
ภาพประกอบที่ 25 การปั้นกระดาษ.....	39
ภาพประกอบที่ 26 การทำพิมพ์.....	39
ภาพประกอบที่ 27 การหล่อเรซิน.....	40
ภาพประกอบที่ 28 การขัดและทำสี.....	40
ภาพประกอบที่ 29 “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 1”	41
ภาพประกอบที่ 30 “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 2”	43
ภาพประกอบที่ 31 “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 3”	45
ภาพประกอบที่ 32 รวมผลงานศิลปนิพนธ์ทั้ง 3 ชิ้น.....	47

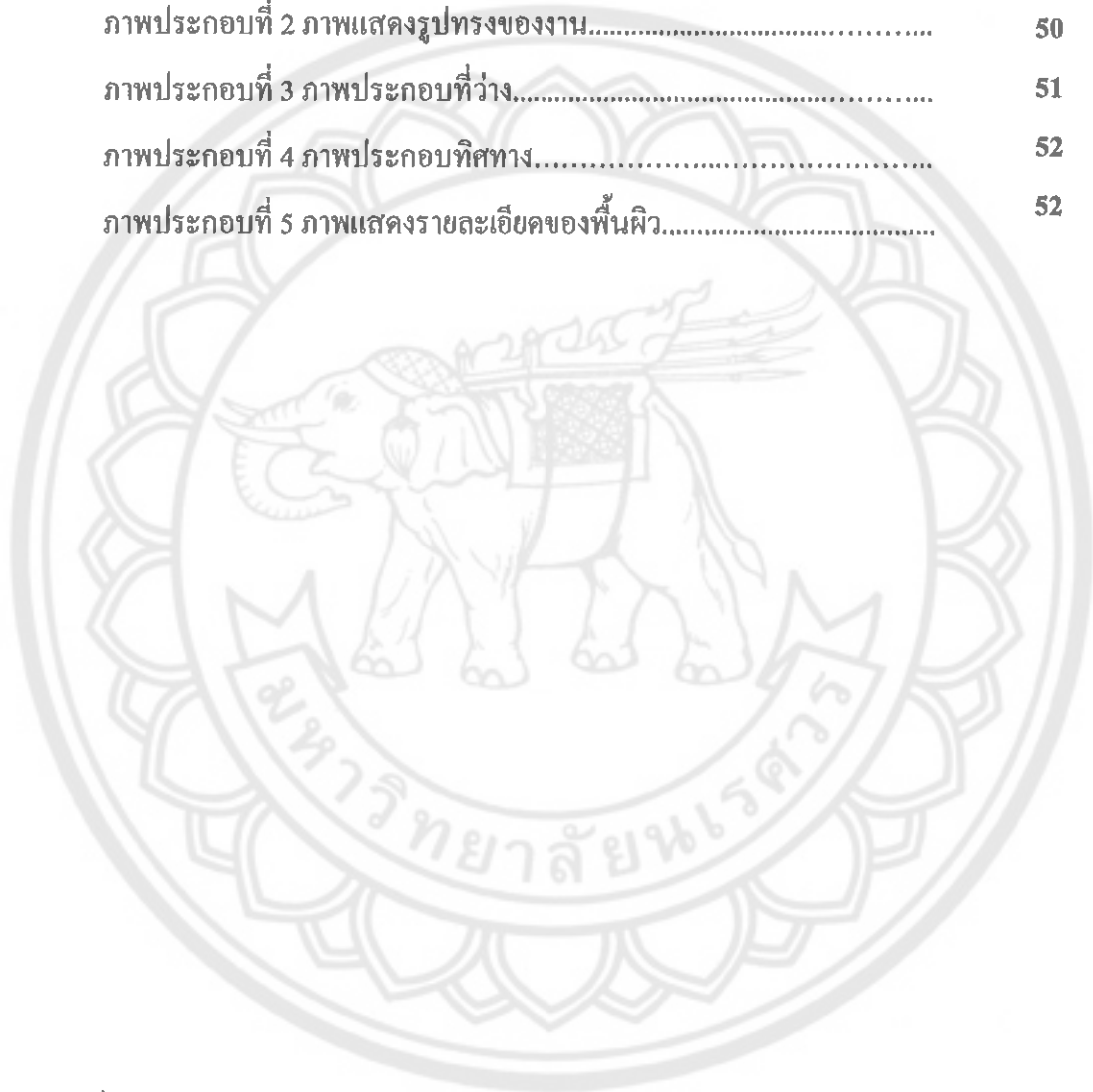
สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ

หน้า

บทที่ 4 ผลการดำเนินงานและพัฒนาในการสร้างสรรค์

ภาพประกอบที่ 1 ภาพแสดงเส้นโค้ง.....	49
ภาพประกอบที่ 2 ภาพแสดงรูปทรงของงาน.....	50
ภาพประกอบที่ 3 ภาพประกอบที่ว่าง.....	51
ภาพประกอบที่ 4 ภาพประกอบทิศทาง.....	52
ภาพประกอบที่ 5 ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นผิว.....	52

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลก ในยุคปัจจุบัน เป็นโลกที่มีความแตกต่างทางสังคมเป็นอย่างยิ่ง มนุษย์ทุกคนมีอิสระทางความคิด การแสดงออก และการตัดสินใจมากขึ้น มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่และการปลูกฝัง ซึ่งแต่ละคนก็จะมีที่มาแตกต่างกันไป ด้วยความแตกต่างที่ว่านี้ จึงทำให้การแสดงออกในเวลาที่เกิดเหตุการณ์หรือปัญหาหนึ่งนั้น ไม่เหมือนกัน

โดยผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากทฤษฎีของ ซิกมันด์ فروยด์ ที่ว่า

“ มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก ซึ่งเราฝังความอยากอันมิได้ชัดเจนเอาไว้ จนเกิดทำให้รู้สึกถึงความป่าเถื่อนยังมีได้หายไปจากมนุษย์ หากแต่หลบอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ ”

มนุษย์แต่ละคนมีระบบในการรับข้อมูล ความคิด จากนั้นก็จัดเก็บลงในจิตใต้สำนึก ระบบการตีความหรือกรอบในการมองโลกของคนที่มีสำนึกไม่ดี เมื่อรับข้อมูลใหม่เข้ามาก็จะตีความตามเครื่องกรองประสบการณ์ที่ชำรุด ทำให้ตีความประสบการณ์ซ้ำลงร่องเดิม ตอบสนองไปตามความเชื่อเดิม ทำให้ชีวิตไม่สามารถ หลุดออกมาจากผลลัพธ์ที่ไม่น่าพอใจได้

วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ในรูปแบบงานประติมากรรม ที่แสดงออกถึงสิ่งที่ถูกซ่อนเร้นอยู่ในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ โดยแสดงออกมาทางพฤติกรรม โดยรู้ตัวและมิรู้ตัว ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก
2. เพื่อตีแผ่ กิเลสตัณหาของมนุษย์ ว่าแท้จริงแล้ว เกิดขึ้นได้อย่างไร และอะไร คือสิ่งที่จำกัดความหมาย ของคำว่า จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และ จิตไร้สำนึก
3. เพื่อให้ผู้ชมได้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ และเข้าใจถึงความหมายที่ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาในผลงานประติมากรรมชุดนี้

4. เพื่อหาคำตอบ และสะท้อนถึงปัญหาสังคม ในปัจจุบัน โดยศึกษาค้นคว้าเพื่อนำข้อมูลความรู้ มาประยุกต์ให้เกิดเป็นงานศิลปะ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดขอบเขตของการสร้างสรรค์งาน ประติมากรรมไว้ดังนี้

1. เป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติ แบบลอยตัว ในลักษณะเหนือจริง(Surrealism)
2. เป็นผลงานประติมากรรม เทคนิค ต่อ ไม้ แกะสลักไม้ และการปั้นหล่อไฟเบอร์กลาส
3. เป็นผลงานประติมากรรมที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับ สิ่งที่ถูกซ่อนอยู่ภายในจิตใจสำนึกของมนุษย์

คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์

“จิตใต้สำนึก” (Subconsciousness) คือจิตที่ทำหน้าที่อิสระไม่สามารถควบคุมได้ โดยมันจะทำหน้าที่หรือตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง โดยที่ไม่ต้องคิด หรือวิเคราะห์ สภาวะการตัดสินใจเกิดจากการสะสมมาจากจิตสำนึกในเรื่องราวต่างๆ ไว้ และพอถึงเวลา บางสถานการณ์จิตใต้สำนึกจะดึงข้อมูลออกมาเอง โดยที่ไม่ต้องคิด ไม่ต้องมาวิเคราะห์ว่าดี ไม่ดี ถูก ไม่ถูก

“อิทธิพล” (Influence) กำลังที่ยังผลให้สำเร็จอำนาจซึ่งแฝงอยู่ในบุคคลหรือรัฐ ซึ่งสามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ อำนาจที่สามารถบันดาลให้ผู้อื่นต้องคล้อยตามหรือทำตาม อำนาจที่สามารถบันดาลให้เป็นไปได้ต่างๆ

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลจากหนังสือ
3. ข้อมูลจากนิตยสาร
4. ข้อมูลจากประสบการณ์ที่เคยพบเจอกับตนเองและคนรอบข้าง

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์จาก หนังสือ อินเทอร์เน็ต และชีวิตประจำวัน
2. นำข้อมูลปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาคิดรูปแบบงาน รับฟังคำแนะนำ และแก้ไข
3. สรุปข้อมูล ทำเป็นแบบร่าง 2 มิติ และเข้าเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ แล้วแก้ไข
4. ทำเป็นแบบจำลอง 3 มิติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
5. สร้างแบบขยายผลงานจริง
6. วิเคราะห์และแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาผลงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้คิดค้นหา เทคนิคการสร้างสรรคผลงานใหม่ๆให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น
2. ได้ถ่ายทอดผลงานให้ผู้สนใจได้เข้ามาชม และตัวผู้สร้างสรรค์เองก็ยังสามารถประโยชน์ในข้อเสนอแนะของผู้ชมมาปรับแก้ในผลงานต่อไปด้วย

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สร้างผลงานชุดนี้ขึ้น เพื่อหาคำตอบ และสะท้อนถึงปัญหาสังคม ในปัจจุบัน โดยศึกษา ค้นคว้าเพื่อนำข้อมูลความรู้ มาประยุกต์ ให้เกิดเป็นงานศิลปะที่ตีแผ่ กิเลสตัณหาของมนุษย์ ว่าแท้จริงแล้ว เกิดขึ้นได้อย่างไร และอะไร คือสิ่งที่จำกัดความหมาย ของคำว่า จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และ จิตไร้สำนึก โดย นำเสนอผ่านรูปแบบงานประติมากรรม ที่ได้รับอิทธิพลจาก รูปทรงของมนุษย์ และพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อให้ผู้ชม ได้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ และเข้าใจถึงความหมายที่ผู้สร้างสรรค์ถ่ายทอดออกมาในผลงาน ประติมากรรมชุดนี้

ทัศนคติเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

มนุษย์เราถูกควบคุมโดยจิตใต้สำนึกตลอดเวลา แต่เราไม่เคยตระหนักว่ามันมีอยู่และมีอิทธิพลต่อ ชีวิตเรามากเพียงใด มนุษย์จดจำสิ่งต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นในชีวิต ในรูปแบบของประสบการณ์ และการฝังจำ โดย ประสบการณ์ที่กล่าวถึงในที่นี้ของแต่ละบุคคล ก็จะต่างกันไปในด้านบวก และด้านลบ ทำให้พฤติกรรม ของแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไป

มีผู้คนมากมายที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งในด้านการศึกษางานก็พาครอบครัวสุขภาพ การเงิน จากการที่ตนเองใช้พลังจิตใต้สำนึกไปโดยไม่รู้ตัว แต่หลายคนก็ล้มเหลวจากการใช้พลังจิตใต้สำนึก โดยไม่รู้ตัวเช่นกัน เช่น การมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับคนในครอบครัว โรงเรียนหรือในที่ทำงานด้วย ใน ความเป็นจริง หลายคนก็ได้ใช้พลังจิตใต้สำนึกในทางลบ โดยไม่รู้ตัว และไม่รู้ตัวว่าที่ตกลงแล้วไปนั้น เขา เรียกว่าการสั่งจิตใต้สำนึกในทางลบ จนนำไปสู่ความเครียดภูมิด้านทานในร่างกายก็ลดลงเมื่อเกิดบ่อยขึ้นก็ ล้มป่วยโดยเริ่มจากเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ จนนำไปสู่การล้มป่วยทางจิตหรือทางกายที่มากขึ้นเรื่อยๆ

นั่นเป็นเพราะว่า "พลังจิตใต้สำนึก" มีพลังกำลังมากมายมหาศาล และมีอิทธิพลเหนือจิตสำนึกเป็น อย่างมาก ทั้งในเรื่องของการควบคุมการกระตุ้น ให้เกิดการประพฤติปฏิบัติในลักษณะต่างๆ กัน และนั่นก็ เป็นที่มาที่ทำให้มนุษย์แต่ละคนมีบุคลิกภาพที่ไม่ซ้ำกัน

จะเห็นได้ว่า ตัวพลังจิตได้สำนึกเปรียบเทียบเสมือนเป็นผู้กำกับการแสดงของร่างกายของเรา เมื่อเรามีปัญหาทั้งทางจิตและกายที่ต้องการแก้ไข โดยไม่ใช่ยา ก็ต้องแก้ไขที่จิตได้สำนึกถึงจะเรียกได้ว่าแก้ปัญหาได้ตรงจุด

ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงออก

จิตได้สำนึกมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น จิตใจ จิตวิญญาณ จิตสัญชาตญาณ ลางสังหรณ์ ฯลฯ ซึ่งก็คือภาวะรับรู้อย่างที่รู้ตัวก็ได้และไม่รู้ตัวก็ได้ โดยจิตได้สำนึกเก็บข้อมูลทุกอย่างที่ผ่านจิตสำนึกทั้งที่เข้าตัวจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจจะเก็บข้อมูลก็ตาม ทั้งที่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ข้อมูลจะถูกหรือผิดก็ถูกเก็บบันทึกในจิตได้สำนึกทั้งหมด โดยไม่รู้จักรับพิจารณาเลือกหรือกลั่นกรองเลย ซึ่งจิตได้สำนึกเก็บข้อมูลทุกอย่างผ่านทางตามที่สุดถึง 75-90% รองลงมาคือทางหู 10-15% และทางจมูกลิ้นผิวหนังเพียง 2-5% เท่านั้น

นอกจากนี้จิตได้สำนึกยังเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการทำงานของร่างกาย คือคอยควบคุมสภาวะประสาทสัมผัส และยังมีหน้าที่คอยสนับสนุนการทำงานของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายเราให้ทำงานอย่างอัตโนมัติตลอด 24 ชั่วโมงไม่มีวันหยุด เริ่มตั้งแต่การสร้างอวัยวะต่างๆ ในร่างกายตอนที่อยู่ในครรภ์มารดา การเต้นของหัวใจการไหลเวียนของเลือดการย่อยอาหารการดูดซึมการกำจัดของเสียการทำงานระบบต่อมไร้ท่อการเก็บบันทึกข้อมูลความจำทั้งหมด ฯลฯ

ระดับจิต

จิตเหนือสำนึกระดับที่ 3: ความรักไร้จำแนก

จิตเหนือสำนึกระดับที่ 2: ความหยิ่งรู้เอง

จิตเหนือสำนึกระดับที่ 1: ความคิดสร้างสรรค์

จิตได้สำนึก : ความรู้ ความจำ

จิตสำนึก : ประสาทสัมผัส ความรู้สึก

ภาพประกอบที่ 1 ระดับจิต

ภาพจาก(<http://www.hypnosishappy.com>)

อิทธิพลทางความคิดจากทฤษฎีของ ซิกมันด์ فروยด์

ในราวกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อวิชาจิตวิทยาแรกเริ่มมีฐานะเป็นศาสตร์ แยกตัวเป็นเอกเทศจากเป็นส่วนแทรกอยู่ในศาสตร์อื่น ๆ นั้น ในช่วงนั้นนักศึกษาค้นคว้ามุ่งหาความเข้าใจ จิตสำนึกเท่านั้น فروยด์เป็นผู้ริเริ่มให้ความสนใจกับจิตใต้สำนึกเขาเปรียบเทียบว่าจิตใต้นุขมีสภาพคล้ายภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในมหาสมุทรมีส่วนที่อยู่เหนือผิวน้ำเป็นส่วนน้อยยังมีส่วนอยู่ใต้ผิวน้ำเป็นส่วนใหญ่ภาวะจิต ระดับที่มีความสำนึกควบคุมอยู่เช่นเดียวกับส่วนของน้ำแข็งที่อยู่เหนือผิวน้ำภาวะจิตระดับได้สำนึกเหมือนส่วนที่อยู่ใต้ผิวน้ำ เป็นที่สะสมองค์ประกอบของจิตไว้มากมาย فروยด์อธิบายว่าจิตระดับได้สำนึกนี้มีกลไกทางจิตหลายประเภทด้วยกันเช่นแรงจูงใจ, อารมณ์ที่ถูกเก็บกด, ความรู้สึกนึกคิด, ความฝัน, ความทรงจำ ฯลฯ พลังจิตได้สำนึกมีอิทธิพลเหนือจิตสำนึกกระตุ้นให้ปฏิบัติพฤติกรรม ประจำวันทั่ว ๆ ไป, เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมไร้เหตุผล และผิดปกติในลักษณะต่าง ๆ فروยด์ได้ใช้เวลาศึกษาเรื่องจิตใต้สำนึกอยู่ถึง 40 ปี ได้เขียนหนังสืออธิบายเรื่องนี้ไว้ยืดยาว ภาวะจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกแสดงประกอบด้วยภาพดังนี้

ภาวะสำนึกและจิตใต้สำนึก

ภาพประกอบที่ 2 สักยภาพของจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก

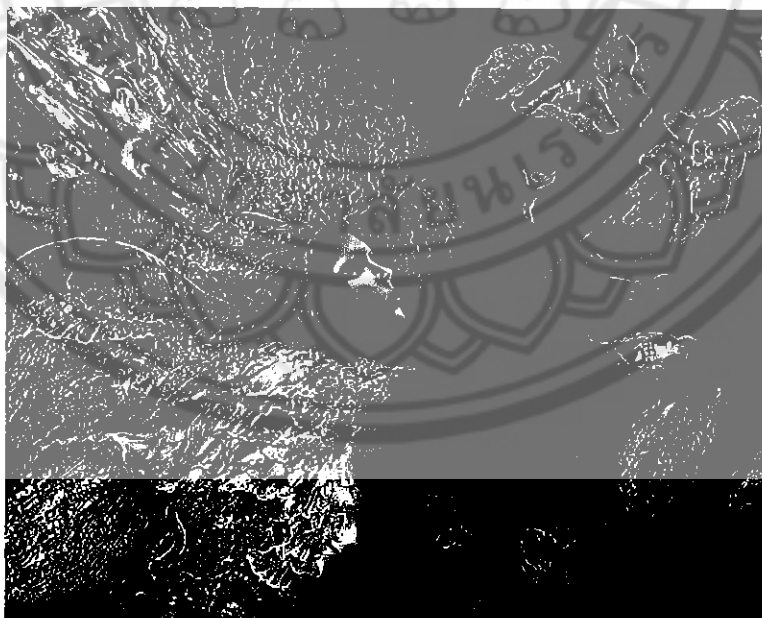
ภาพจาก(<http://www.hypnosisishappy.com>)

รูปเปรียบเทียบจิตทั้งส่วนสำนึกและส่วนได้สำนึกเหมือนภูเขาน้ำแข็งลอยในมหาสมุทรส่วนลอยเหนือน้ำต้องแสงสว่างและอากาศปรากฏแก่สายตาโลกคือจิตหรือพฤติกรรมที่อยู่ในความควบคุมของความคิดตัวส่วนที่จมอยู่ใต้น้ำ (ซึ่งปริมาณมากกว่า) อยู่ในความมืดกว่าไม่ปรากฏแก่สายตาโลกคือจิตใต้สำนึกอันเป็นภาคสะสมประสบการณ์ในอดีตมากมายถูกบีบอัดเก็บกดหรือคอยเพื่อให้สมปรารถนาเพื่อให้ได้จังหวะเหมาะสำหรับตอบสนองสิ่งเร้าอันยังไม่ได้ทำหรือทำไม่ได้ ในภาวะปกติ (เช่นกฎหมายห้าม, ประเพณีไม่ยอมรับว่าถูก, สังคมไม่นิยม ฯลฯ)

อิทธิพลความบังคาลใจจากลัทธิ

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลทางความคิดมาจาก ผลงานแนว เซอเรียลลิสม์ หรือที่เรียกว่า “ลัทธิเหนือจริง” เพราะศิลปะแนวนี้ถ่ายทอดเรื่องราวเหนือธรรมชาติ ถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความฝันออกมา ว่ากันว่า ความฝันนั้นเป็นสิ่งที่จริงแท้เสียยิ่งกว่าความจริง เป็นสุดยอดของความเป็นจริง เซอเรียลลิสม์ได้วิวัฒนาการมาจากพวกดาดาอิสต์ในเรื่องราวของการมองความจริงอันพิสดาร ศิลปินมองเห็นว่าโลกความเป็นจริงที่เห็นอยู่เป็นภาพมายาทั้งหมด (แต่กลับเห็นความฝันเป็นเรื่องจริงออกจะสับสนอย่างไรไม่รู้) นี่เป็นการเคลื่อนไหวของศิลปะแบบหนึ่ง ที่มีความคิดพ้องตามทฤษฎีของซิกมันด์ฟรอยด์ที่ว่า มนุษย์ทุกคนอยู่ภายใต้อิทธิพลของจิตไร้สำนึก ซึ่งเราฝึความอยากอันมิได้ขัดกลาเอาไว้จนเกิดทำให้รู้สึกว่าการป่าเถื่อนยังมีได้หายไปจากมนุษย์ หาก แต่หลบอยู่ในส่วนลึกของจิตใจ

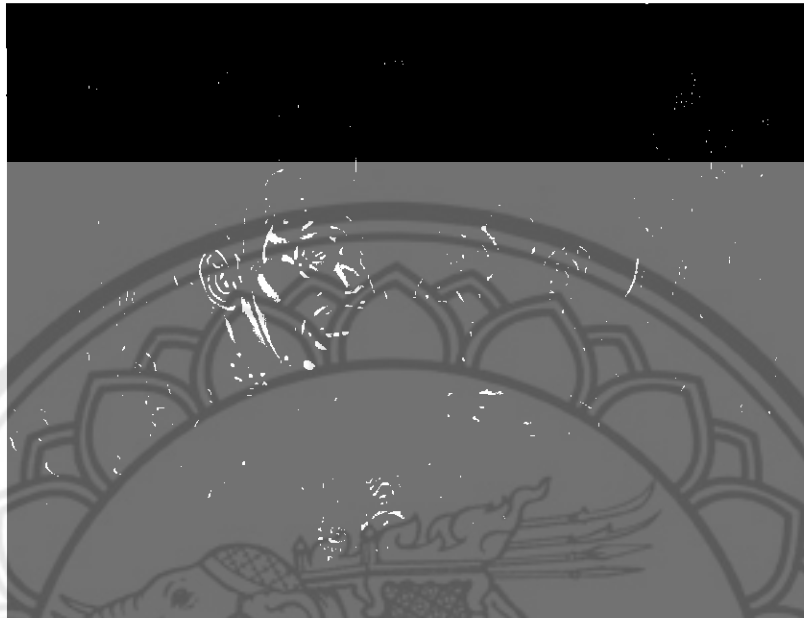
งานเซอเรียลลิสม์มีสำคัญอยู่ที่ความ การแสดงออกของจิตได้สำนึกอย่างอิสระ- ปราศจากการควบคุมของเหตุผลมีความฝันและอารมณ์จินตนาการค่อนข้าง โนม์เอียง ไปในทางกามวิสัยหลักการของเซอเรียลลิสม์คือ จินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการคือจิตไร้สำนึกและจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกันซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์งานศิลปะได้ สิ่งที่เราเห็นจากโลกภายนอกขณะตื่น เป็นเพียงปรากฏการณ์ทางการแทรกแซงความงามของพวกเขาคือความมหัศจรรย์ ความมหัศจรรย์เพียงอย่างเดียวที่สามารถสร้างศิลปะให้สมบูรณ์ได้ และยังให้ความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความหมายต่อความรู้สึกของมนุษย์

ภาพประกอบที่ 3 ลัทธิเหนือจริง (Surrealism)

ภาพจาก(<https://chaiyan2222.wordpress.com>)

และอีกหนึ่งลัทธิที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในงานศิลปะป๊อปยุคนี้ขึ้น คือ ศิลปะแนว POP SURREALISM ซึ่งเกิดขึ้นจากการรวมกันระหว่างศิลปะ POP ART และศิลปะ SURREALISM หรือที่เรียกกันว่า LOWBROW ART (ศิลปะใต้ดิน)

ภาพประกอบที่ 4 ลัทธิ Pop Surrealism

ภาพจาก(<http://snelmatima.blogspot.com/>)

ภาพประกอบที่ 5 ลัทธิ Pop Surrealism

ภาพจาก(http://snelmatima.blogspot.com)

อิทธิพลความบันเทิงจากศิลปิน

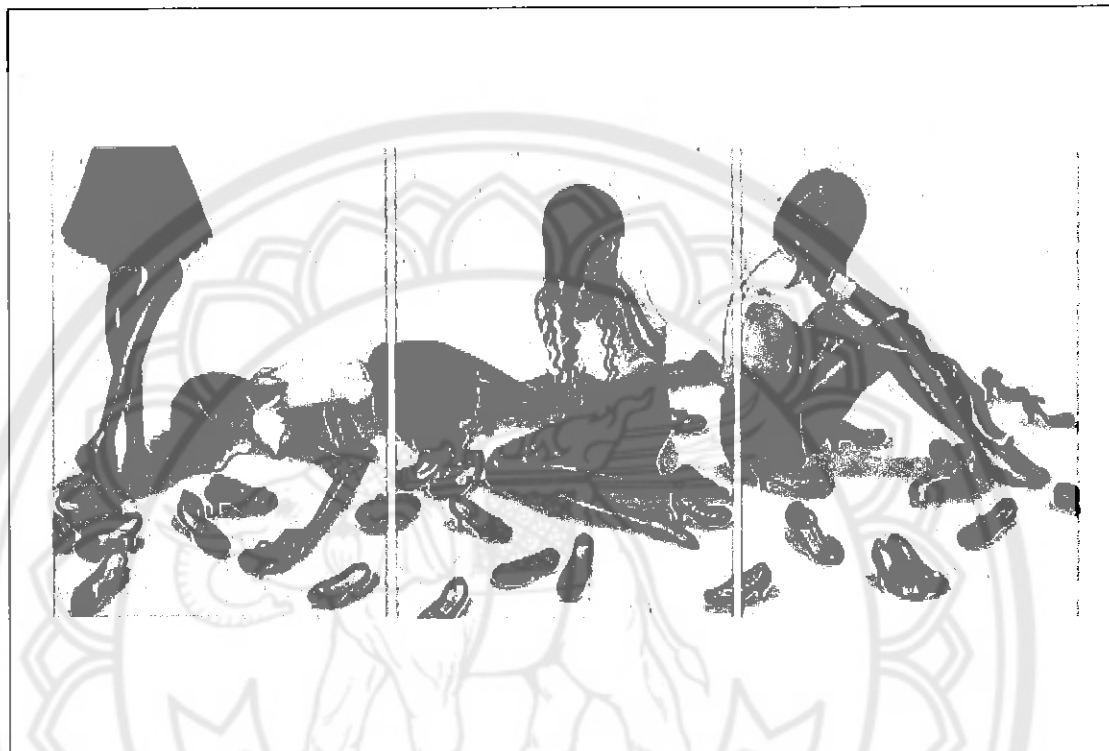
อ.สุรสิทธิ์ กุศลวงษ์ โดยชื่นชอบความคิดของอาจารย์ในผลงาน ‘เจ็บ’ หนึ่งในผลงานการแสดง นิทรรศการศิลปะ ที่ชื่อว่า “ตรรกะสังสรรค์” ซึ่งอาจารย์ได้ นำเสนอออกมาในรูปแบบของศิลปะที่ต้องการ การมีส่วนร่วมจากผู้ชม โดยเป็นผลงานจัดวางด้วยจำนวน 4 ต้นและช้อนสร้อยทองไว้ เพื่อให้ผู้ชมได้เข้ามา ปฏิสัมพันธ์กับงานด้วยการค้นหาสร้อยทองที่อยู่ในด้าย ประเด็นเรื่อง ‘ความเจ็บ’ ของศิลปินซ่อนอยู่ใน สร้อยทอง และผลงานศิลปะคือการสืบหาจุดประสงค์ของผู้เข้าร่วมในผลงานและการเดินทางต่อของ สร้อยทอง ไม่ว่าจะมันจะถูกนำไปขายหรือเก็บไว้

ภาพประกอบที่ 6 งานที่นิตศการ “เกิด แก่ เจ็บ ตาย”

ภาพจาก(<http://www.bacc.or.th>)

Fuco Ueda ศิลปินแนวป๊อปเซอร์เรียลลิสม์ เนื้อหาของงานศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินชาวญี่ปุ่นคนนี้ โดยผู้สร้างสรรค์ชื่นชอบผลงานของอาจารย์ท่านนี้เพราะ รูปแบบการออกแบบคนที่มี ความสวยงาม แต่แฝงไว้ด้วยเนื้อหาที่ดูน่ากลัว ทำให้คนดูเกิดความรู้สึกประหลาดใจ และสะท้อนใจ การ ประชดประชันและเสียดสีสังคม ผ่านผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง

ภาพประกอบที่ 7 Fuco Ueda

ภาพจาก(<http://snelmatima.blogspot.com>)

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ทั้งข้อมูล ทักษะคติ ความเชื่อ ตลอดจนอิทธิพลที่ได้รับจาก ภาพเวดล้อม สิ่งต่างๆเหล่านี้ ได้สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้สร้างสรรค์ ที่จะแสดงออกทางความคิดผ่าน งานศิลปะให้เกิดการสอดคล้องกับความรู้สึก และความเข้าใจ และเพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงปัญหา ที่ เกิดขึ้นในปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดอิทธิพลของจิตใต้สำนึกชุดนี้ผู้สร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ที่ถูกปิดบังซ่อนไว้โดยสิ่งที่เรียกว่า “เปลือก” ซึ่งตั้งแต่อดีตกาลมนุษย์ทั้งหลายหลีกเลี่ยงที่จะแสดงพฤติกรรมที่แท้จริง หรือสะกดกั้นความอยากอันมิได้ขัดเกลาเอาไว้ ด้วยเพราะวัฒนธรรมประเพณี จารีต ตลอดจนถึง ภาพพจน์ที่ตนเชื่อและพยายามรักษาไว้ จึงทำให้สิ่งที่แสดงออกมาตรงข้ามกับสิ่งที่ป็นอยู่ภายในจิตใจของตนเอง

โดยผู้สร้างสรรค์ใช้รูปทรงของมนุษย์และสัตว์มาเป็นสัญลักษณ์เพื่อใช้สื่อความหมายแทนพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างรูปทรงให้สัมพันธ์กับเนื้อหาจนเป็นเอกภาพโดยการประสานทัศนธาตุทางศิลปะต่างๆเข้าด้วยกัน ด้วยกลวิธีเฉพาะของผู้สร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์ได้กำหนดเป็นลำดับขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มเก็บข้อมูล การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำภาพแบบร่างและการปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนการปฏิบัติงานจริงจนเสร็จสมบูรณ์

ในการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าทดลองการสร้างสรรค์ศิลปะในเชิงวิชาการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการบันทึกข้อมูลการค้นคว้า และผลสำเร็จต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อเป็นแนวความรู้สำหรับการพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปะต่อไปในภายภาคหน้า

วิธีการดำเนินงานกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์

จากแรงบันดาลใจและแนวความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้สร้างสรรค์ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้สร้างสรรค์จึงดำเนินการสำรวจองค์ประกอบโดยรวมของผลงานศิลปะที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน และจุดประกายในการสร้างผลงานประติมากรรมชุดนี้ขึ้น โดยได้แยกรายละเอียดออกเป็นรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. การดำเนินการค้นคว้าข้อมูลประกอบการสร้างสรรค์
2. ขั้นตอนการประมวลความคิด การจัดทำแบบภาพร่าง 2มิติ และแบบจำลอง 3มิติ
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ จิตวิทยามนุษย์ ทางหนังสือ และอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษารูปร่างของสรีระของหญิงสาว สังกัดจากรูปแบบความงามในอุดมคติ
3. ศึกษาสัญลักษณ์ ลักษณะนิสัยของสัตว์แต่ละประเภท
4. รวบรวมข้อมูล เพื่อกำหนดเค้าโครงเรื่อง เพื่อหาเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน
5. ทำภาพร่างในรูปแบบ 2มิติ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเลือกงานชิ้นที่เหมาะสมที่สุดแล้วทำเป็นรูปแบบ 3มิติ เสมือนจริง
6. นำเสนอความคืบหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขนำส่วนที่ยังบกพร่อง

ภาพประกอบที่ 1 figure women

ภาพจาก(<https://www.pinterest.com/pin/513903007455072683/>)

จากภาพ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อถึง รูปทรงของนางงามในสตรีระของสตรีเพศ เพราะธรรมชาติของสตรีคือความอ่อนละมุน ลีกลับ และน่าค้นหา เปรียบดังจิตใจของมนุษย์ ที่ยากจะหยั่งถึง

ภาพประกอบที่ 2 Rabbit

ภาพจาก(<https://www.pinterest.com/pin/176625616611880095/>)

จากภาพ จะเห็นได้ว่าอีกหนึ่งสิ่งมีชีวิตที่ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้เป็นองค์ประกอบในงานสร้างสรรค์ คือ กระต่าย โดยผู้สร้างสรรค์มองถึงลักษณะนิสัยเฉพาะของกระต่าย สัตว์สังคมที่มักจะตื่นตัวตลอดเวลา และไม่ไว้ใจสิ่งต่างๆ รอบตัว เปรียบได้เหมือนกับมนุษย์เรา ที่มักไม่ไว้ใจอะไรง่าย ๆ การระแวดระวังที่จะเข้ามาและนิสัยตื่นตัวนี้เอง ที่ทำให้มนุษย์สามารถเอาตัวรอดจากภัยต่างๆ ได้

ภาพประกอบที่ 3 face

ภาพจาก(<https://www.pinterest.com/pin/98305204335871730/>)

สวมหน้ากาก ตามความหมายในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน มีความหมายว่า พฤติกรรมการแสดงที่ทำหรือกิริยาอาการที่มีได้เกิดจากนิสัยใจจริง แสดงกิริยาท่าทีลวงให้เข้าใจผิด เช่น ต่างคนต่างสวมหน้ากากเข้าหากัน ใส่หน้ากาก ก็ว่า.

จากข้อมูลภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลวัตถุดิบ เป็นความบังคาลใจต่อการกำหนดเนื้อหา แนวความคิดเกี่ยวกับเรื่อง “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” ได้อย่างสอดคล้องและเป็นรูปธรรมยิ่งนัก

ขั้นตอนการรวบรวมความคิด ประมวลความคิด และจัดทำภาพแบบร่าง

การสร้างสรรค์แบบร่างผลงานชุดนี้เป็นการดำเนินงานและเป็นตัวแปรสำคัญ ที่สืบเนื่องจากความบังคลาใจอันเกิดจากการศึกษาค้นคว้า หาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ตลอดจนถึงรูปแบบการสร้างสรรค์ผลงาน

เนื้อหาที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อถึง ประกอบไปด้วย คน สัตว์ สิ่งของ ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะพูดถึงถึงพฤติกรรมและการแสดงออก ของมนุษย์และกระต่าย ในลักษณะเหนือจริง ซึ่งเนื้อหาที่ถูกถ่ายทอดออกมา มีแนวเรื่องเกี่ยวกับ ความลึกลับซับซ้อนของจิตใจ สิ่งที่เป็นอยู่ภายนอก และสิ่งที่เกิดขึ้นภายใน การปิดบัง ซ่อนเร้น โดยรวมแล้วองค์ประกอบของงานแบ่งออกเป็น เนื้อหาภายนอก และเนื้อหาภายใน เนื้อหาภายนอก ผู้สร้างสรรค์ สื่อถึงความลึกลับยากจะหยั่งถึงของจิตใจมนุษย์ ส่วนเนื้อหาภายในเป็นเรื่องของ รูปทรง พื้นผิว และสีล้วน

เนื้อหาภายในประกอบไปด้วย

ทัศนธาตุ (Visual Elements) หมายถึง ธาตุแห่งการมองเห็นหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในงานศิลปะหรือทัศนศิลป์ ได้แก่ จุด เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว เป็นต้น ซึ่งเราสามารถนำส่วนประกอบแต่ละอย่างมาสร้างเป็นงานศิลปะได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งก็จะให้ความรู้สึกในการมองเห็นที่แตกต่างกันไป ทัศนธาตุ สามารถสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับคนดู จึงเป็นความรู้พื้นฐาน นับตั้งแต่ จุด เส้น รูปร่าง- รูปทรง แสง เงา น้ำหนักอ่อน – แก่ สี พื้นผิว มักมีปรากฏอยู่ในความงามอันละเอียดอ่อนของธรรมชาติ ทั้งสิ้น

ฉะนั้นการรู้จักสังเกตธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวและการรู้จักเลือกสรรส่วนประกอบจากธรรมชาติมาจัดองค์ประกอบทางศิลปะนั้น จึงเป็นวิธีที่ง่ายและดีที่สุดในการสร้างสรรค์งานศิลป์ทัศนธาตุ ประกอบด้วย

1. จุด (point) หมายถึงสิ่งที่ปรากฏบนพื้นระนาบที่มีขนาดเล็กที่สุด ไม่มีความกว้าง ความยาว ความสูง ความหนา หรือความลึก จุดเป็นทัศนธาตุที่เล็กที่สุดและมีมิติเป็นศูนย์ จุดสามารถแสดงตำแหน่งได้เมื่อมีบริเวณว่างรองรับ จุดถือเป็นทัศนธาตุหรือพื้นฐานเบื้องต้นที่สุดในการสร้างงานทัศนศิลป์ จุดเป็นต้นกำเนิดของทัศนธาตุอื่นๆ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรงและพื้นผิว ค่าความอ่อนแก่ แสงเงา เราสามารถพบเห็นจุดได้โดยทั่วไปในธรรมชาติ เช่น ดวงดาวบนท้องฟ้า บนส่วนต่างๆ ของผิวพืชและสัตว์ บนก้อนหิน พื้นดิน ฯลฯ

นอกจากจุดจะเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่นๆแล้ว จุดยังเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้งานสร้างสรรค์ต่างๆมีความสมบูรณ์มากขึ้น การนำจุดมาจัดให้เกิดรูปแบบใหม่อาจทำได้หลายลักษณะ

2. เส้น (Line) หมายถึง ทักษะด้านเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่เส้นตรงและเส้นโค้ง สามารถนำมาสร้างให้เกิดเป็นเส้นใหม่ที่ทำให้ความรู้สึกที่แตกต่างทั้งช่วยแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปิน ด้วย เส้นแต่ละชนิดก็มีความหมายแตกต่างกัน ดังเช่น

- เส้นนอน ให้ความรู้สึกกว้างขวาง เจริญสงบ นิ่ง รามเรียบ ผ่อนคลายสบายตา
- เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกสูงส่ง่า มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง
- เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว รวดเร็ว แปรปรวน
- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สุภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เข้าใจ
- เส้นโค้งก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว การเคลื่อนไหว ขยายตัว มีนัย
- เส้นซิกแซกหรือเส้นฟันปลา ให้ความรู้สึกรุนแรง กระแทกเป็นห้วง ๆ ตื่นเต้น สับสนวุ่นวาย และการขัดแย้ง
- เส้นประ ให้ความรู้สึกไม่ต่อเนื่อง ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน

เส้นกับความรู้สึกที่กล่าวมานี้เป็นเพียงแนวทางหนึ่ง ไม่ใช่ความรู้สึกตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ร่วมกับส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น เส้นโค้งคว่ำลง ถ้านำไปเขียนเป็นภาพปากในใบหน้า การ์ตูนรูปคน ก็จะให้ความรู้สึกเศร้า ผิดหวัง เสียใจ แต่ถ้าเป็นเส้น โค้งหงายขึ้น ก็จะให้ความรู้สึก อารมณ์ดี เป็นต้น

3. รูปร่าง (Shape) หมายถึง

3.1. การนำเส้นมาประกอบกันให้เกิดความกว้างและความยาว ไม่มีความหนาหรือความลึก

มีลักษณะ 2 มิติ

3.2. รูปแบบที่เป็น 2 มิติแสดงพื้นที่ผิวเป็นระนาบแบนไม่แสดงความเป็นปริมาตร ซึ่งมีลักษณะแบนราบ ไม่แสดงน้ำหนักแสงเงา รูปร่างในทางศิลปะอาจแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

3.2.1. รูปร่างธรรมชาติ หมายถึงรูปร่างที่ถ่ายทอดแบบมาจากธรรมชาติที่พบเห็นอยู่ทั่วไป เช่น คน สัตว์ พืช ฯลฯ

3.2.2. รูปร่างเรขาคณิต หมายถึงรูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้น มีโครงสร้างแน่นอน ได้แก่ รูปร่างวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม วงรี ฯลฯ

3.2.3. รูปร่างอิสระ หมายถึงรูปร่างที่มีลักษณะไม่แน่นอน ไม่สามารถคาดเดาได้ว่ารูปร่างจะเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวไปในรูปแบบใดหรือทิศทางใด

4. รูปทรง (Form) หมายถึง

4.1. การนำเส้นมาประกอบกันให้เกิดความกว้าง ความยาว และความหนาหรือความลึก มีลักษณะ 3 มิติ

4.2. สิ่งที่มีลักษณะแน่นทึบแบบ 3 มิติ เช่นงานประติมากรรม สถาปัตยกรรม หรือลักษณะที่มองเห็นเป็น 3 มิติในงานจิตรกรรม รูปทรงในทางศิลปะอาจแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

4.2.2. รูปทรงเรขาคณิต หมายถึง รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงกลม รูปทรงกรวย ฯลฯ

4.2.3. รูปทรงอิสระหมายถึง รูปทรงที่เกิดขึ้นเองอย่างอิสระไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่น รูปทรงของก้อนหิน กรวด ดิน ก้อนเมฆ เปลวไฟ หยดน้ำ ต้นไม้ ภูเขา ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรูปทรงที่แปลกให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและเป็นอิสระ

5. พื้นผิว (texture) หมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ภาพที่มีลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันจะให้ความรู้สึกสนุกสนานตื่นเต้นและมีชีวิตชีวา พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มันวาว ด้าน และขรุขระ เป็นต้น

6. แสงและเงา (Light and Shadow) หมายถึง

6.1 แสง ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ แสงจากดวงอาทิตย์ แสงจันทร์ ฯลฯ

6.2 แสง ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แสงไฟฟ้า แสงจากเทียนไข ฯลฯ

6.3 เงา ที่เกิดขึ้นภายในตัววัตถุ

6.4 เงาของวัตถุที่เกิดบนพื้น หรือผาดบนวัตถุอื่นที่รองรับ

7. น้ำหนักสี (Tone) หรือวรรณะของสี หมายถึง ระดับความเข้มที่แตกต่างกันของสีหรือค่าความอ่อนแก่ของสี ไล่ระดับกันไป เช่น ดำ – เทาเข้ม – เทากลาง – เทาอ่อน – ขาว โทนสีก็มีผลต่อความรู้สึกคล้ายกับสีนั่นเอง เพียงแต่จะละเอียดอ่อนมากขึ้น มีค่าความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่มีผลต่อความรู้สึก นึกคิด ของมนุษย์

8. ทิศทาง (Direction) หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้รู้ว่าการออกแบบนั้นมีลักษณะของผู้พบเห็นไปในทิศทางใด และให้ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบนั้นมีลักษณะเช่นใด นอกจากนี้ การออกแบบโดยคำนึงทิศทางนี้จะช่วยให้รู้สึกเคลื่อนไหวได้ด้วย

วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ

1. ไม้ ไม้ที่ใช้ในงานแต่ละชิ้นไม่เหมือนกัน ซึ่ง ปลายที่ได้ก็จะต่างกันด้วย โดยในงานชิ้นที่ 1-2 ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้ไม้สนแดง ในการประกอบขึ้นรูปหุ่นผู้หญิงทั้งสองงาน และในกระด้ายของงานชิ้นที่ 2 ส่วนในงานชิ้นที่ 3 ใช้ไม้ประดู่ ในการทำตัวผู้หญิงกับกระด้าย

2. ดินเหนียว ใช้ดินเหนียวในการขึ้นรูป ปั้นกระด้ายทั้ง 2 ตัว ในงานชิ้นที่ 1

3. เรซิน ใช้ในการหล่อกระด้าย และการทำหน้ากาก

4. ปูนปลาสเตอร์ ใช้ในการทำแม่พิมพ์กระด้าย ในงานชิ้นที่ 1

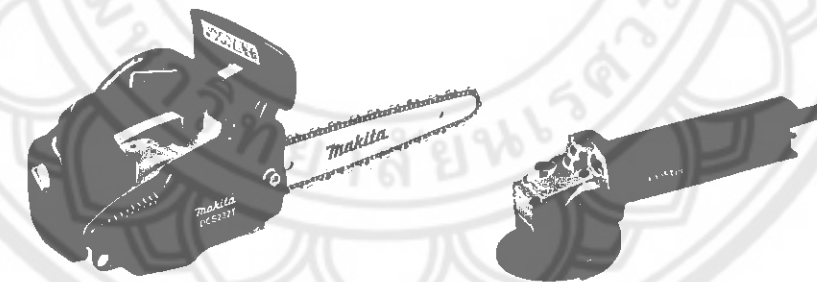
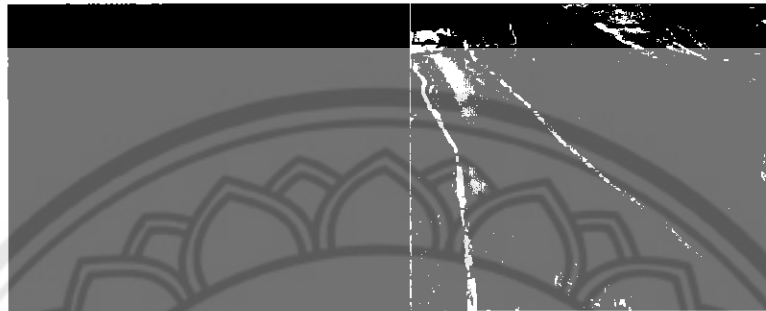
5. สีอะครีลิค ย้อมสีของชุด

6. เลื่อยไฟฟ้า ใช้ในการขึ้นรูป

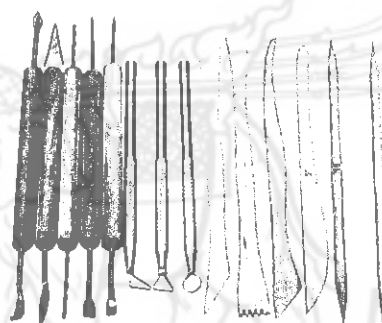
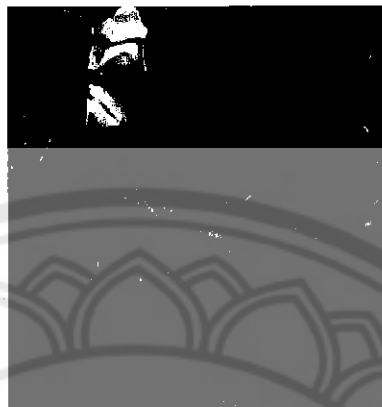
7.เครื่องเจียร ใช้ในการเก็บความโค้ง เก็บผิวให้เรียบ

8.สว่าน ใช้เก็บรายละเอียดเล็กๆในซอกที่เครื่องมือเข้าไม่ถึง

9.กระดาษทราย ใช้เก็บพื้นผิวให้เรียบสม่ำเสมอ

ภาพประกอบชุดที่ 4 วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ สำหรับงานไม้

ภาพประกอบชุดที่ 5วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ สำหรับการปั้นหล่อเรซิน

ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์

ภาพประกอบที่ ๑ ชื่อภาพ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1”

ขนาด 160x160 cm เทคนิค แกะสลักไม้

ภาพประกอบที่ 7 ชื่อภาพ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 2”

ขนาด 200x200 cm เทคนิค แกะสลักไม้

ภาพประกอบที่ 8 ชื่อภาพ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3”

ขนาด 100x100 cm เทคนิค แกะสลักไม้

๖๖๔๓๒๘๑

25

สำนักหอสมุด

๒๕๕๘

ภาพประกอบที่ ๑ ชื่อภาพ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ ๔”

ขนาด 60x160 cm เทคนิค แกะสลักไม้

ในการทำภาพร่าง 2 มิติ (Sketch Drawing) กว่าที่จะได้งานชิ้น จะมีการวาดเส้น หลากหลายแบบ และเปลี่ยนองค์ประกอบไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้ภาพที่มีองค์ประกอบชัดเจนที่สุด จึงนำไปสู่การทำแบบจำลอง 3 มิติ (Maquette)

ภาพประกอบชุดที่ 10 รวมแบบร่างความคิด (Sketch Idea) ก่อนที่จะคัดเลือกผลงานจริง

ภาพประกอบที่ 11 แบบร่าง 2 มิติ (Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 12แบบร่าง 2มิติ(Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 13แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drawing) งานชิ้นที่ 3

ภาพประกอบชุดที่ 14แบบจำลอง 3มิติ (Maquette) งานชิ้นที่ 1

ภาพประกอบชุดที่ 15แบบจำลอง 3มิติ (Maquette) งานชิ้นที่ 2

ภาพประกอบชุดที่ 16แบบจำลอง 3มิติ(Maquette) งานชิ้นที่ 3

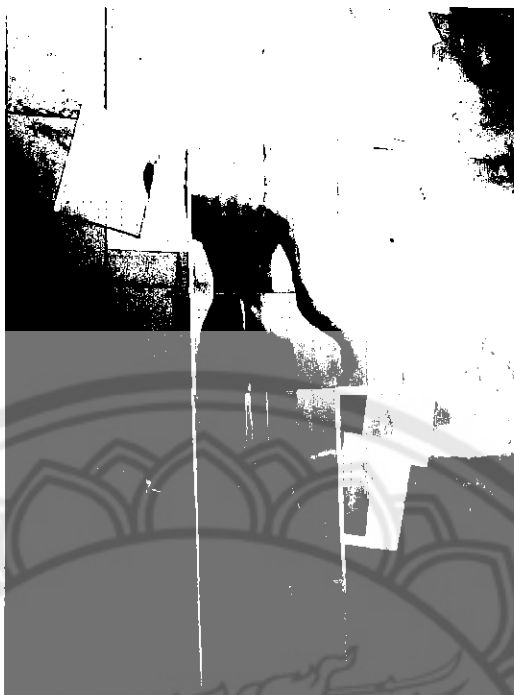
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

หลังจากการนำแบบจำลอง 3มิติปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ก็เข้าสู่กระบวนการขยายผลเป็นชิ้นงานจริงขึ้น

ภาพประกอบที่ 17 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนแรก ถ่ายรูปกับคนจริง เพื่อให้ได้ทำทางที่ลงตัวในการทำแบบต่อไป

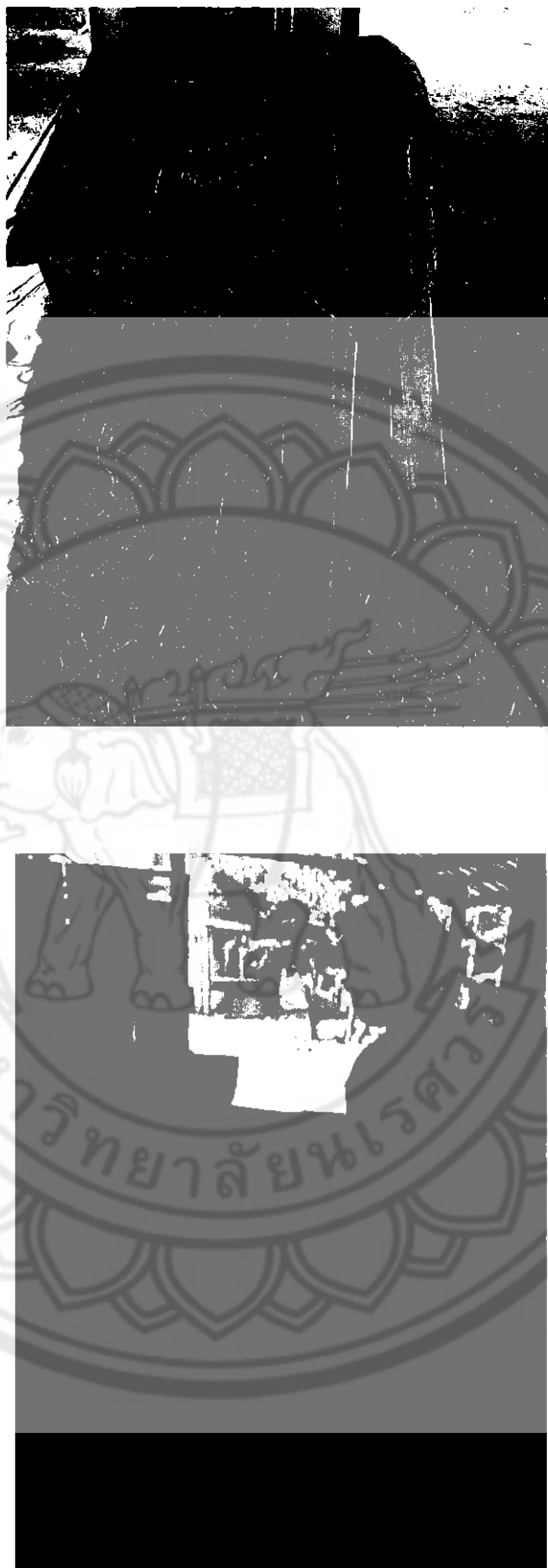
ภาพประกอบที่ 18 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นที่ 2 ขยายภาพแบบจำลอง ให้เท่าขนาดจริง

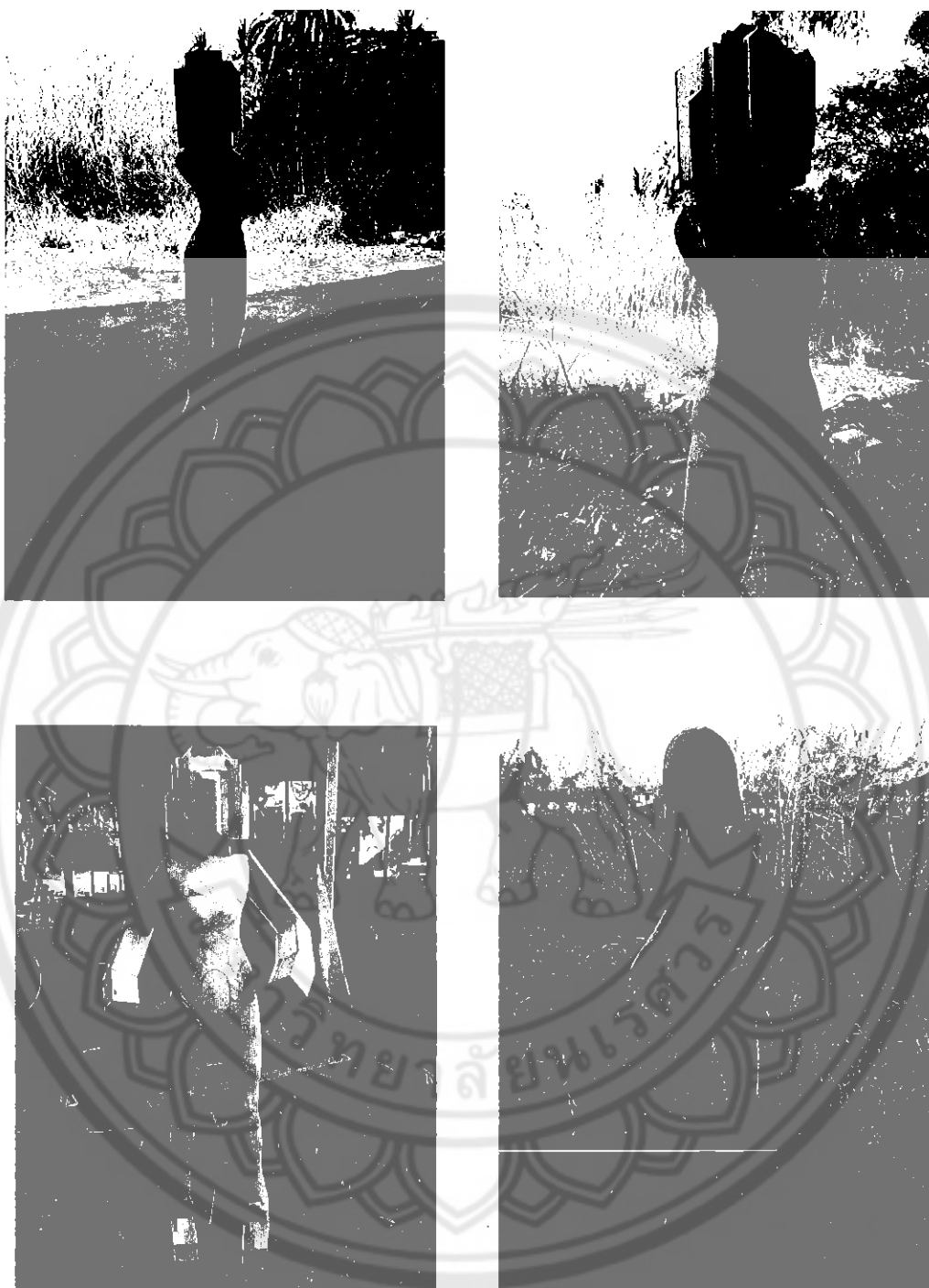
ภาพประกอบที่ 19 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 ประกอบไม้ให้ได้ว่ารูปร่างตามแบบจำลอง

ภาพประกอบชุดที่ 20 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 4 เกลาเหลี่ยมมุมของไม้ด้วยเลื่อยไฟฟ้า เพื่อให้ได้รูปร่างที่ใกล้เคียงที่สุด

ภาพประกอบชุดที่ 21 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 5 ประกอบส่วนอื่นๆ

ภาพประกอบที่ 22 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 6 เมื่อ ได้รูปร่าง โดยรวมแล้ว ก็ถึงขั้นตอนการเก็บรายละเอียด

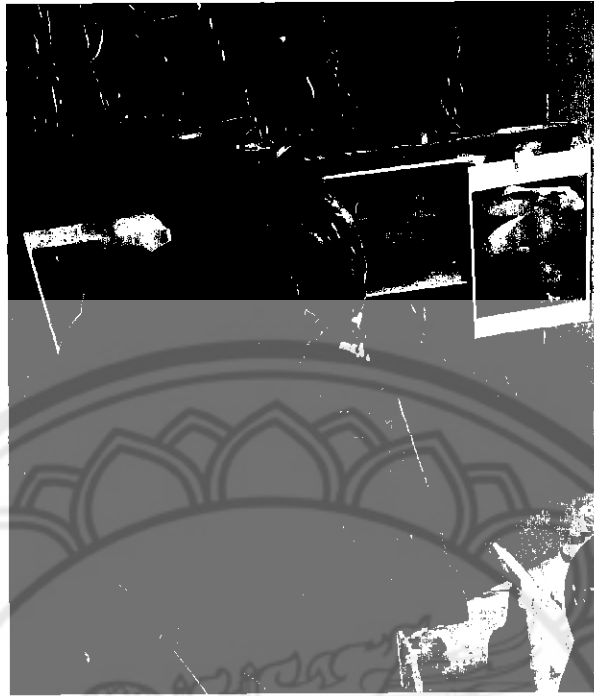
ภาพประกอบที่ 23 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 7 สกรูตะปูเกลียวเพื่อ บันเรซิ่นขึ้นมาให้เป็นหน้ากาก

ภาพประกอบที่ 24 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนสุดท้าย เมื่อเสร็จกระบวนการทุกอย่างแล้ว ก็ถึง ขั้นตอนการทำสี เป็นอันเสร็จสมบูรณ์ ในส่วนของตัวคน

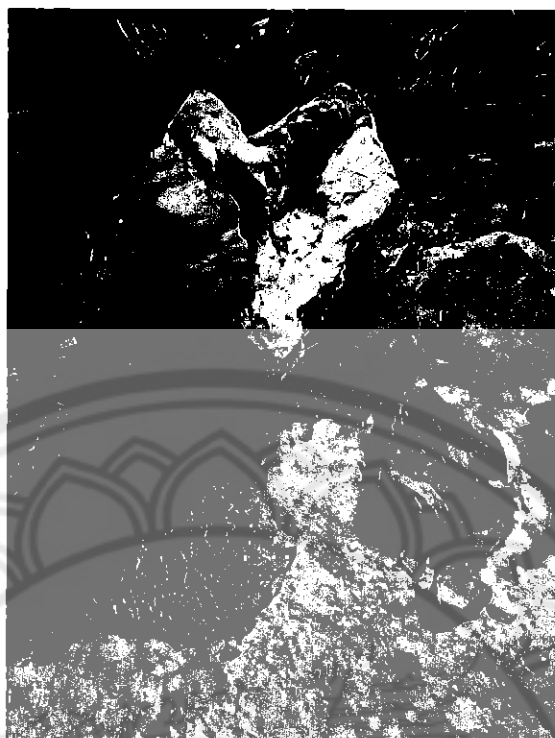
ภาพประกอบที่ 25 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 1 ของการทำกระดาษ คือ ปั่นจิ้งรูปด้วยดินเหนียว

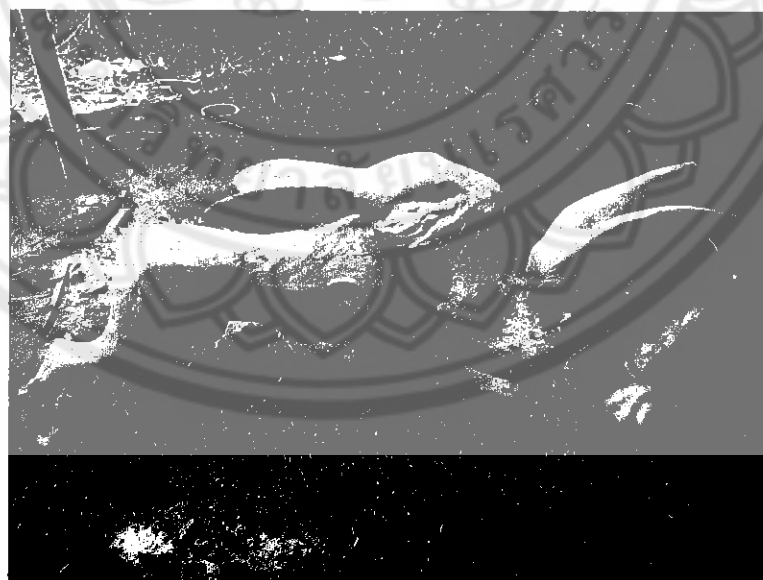
ภาพประกอบที่ 26 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 2 ทำพิมพ์ ด้วยปูนปลาสเตอร์

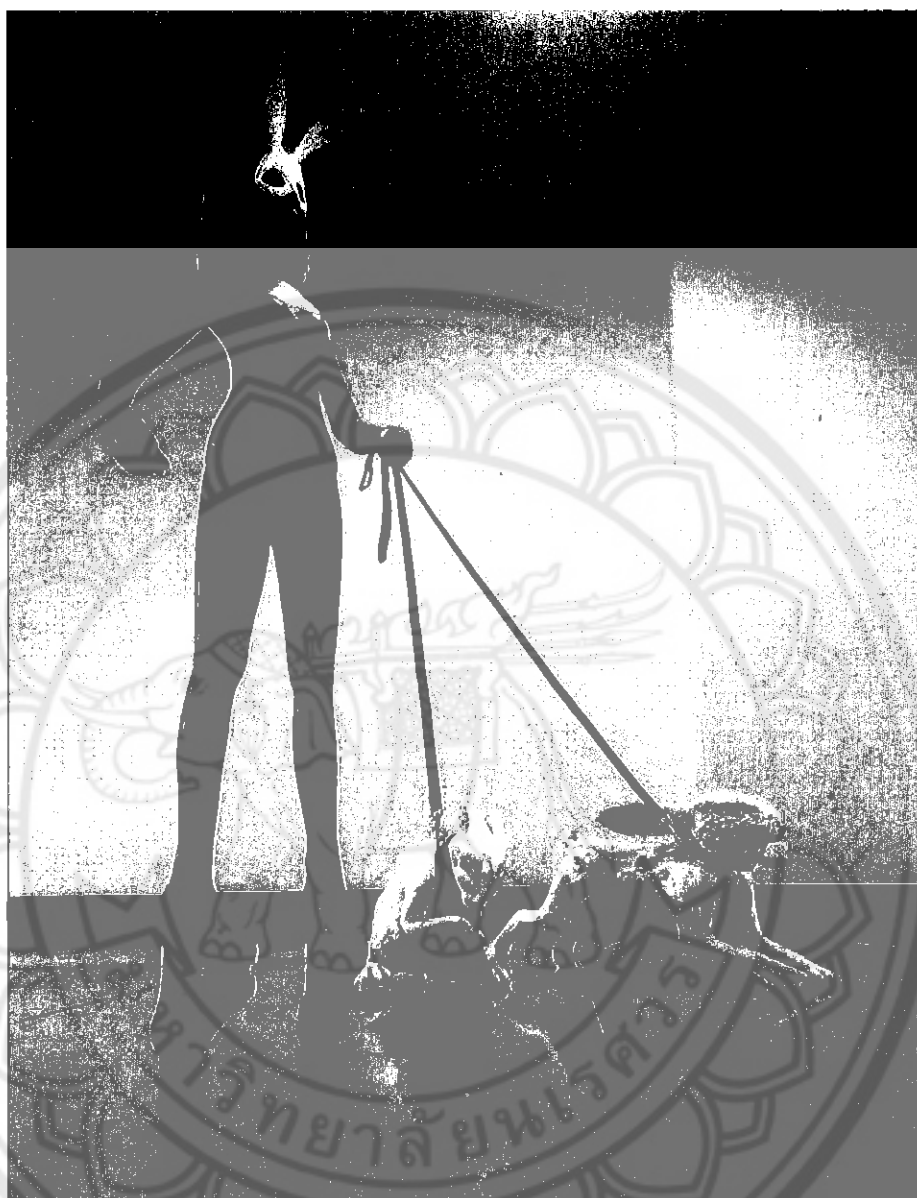
ภาพประกอบที่ 27 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 หล่อด้วยเรซิน แล้วทูปมิมพ์ปูนปลาสเตอร์ออก

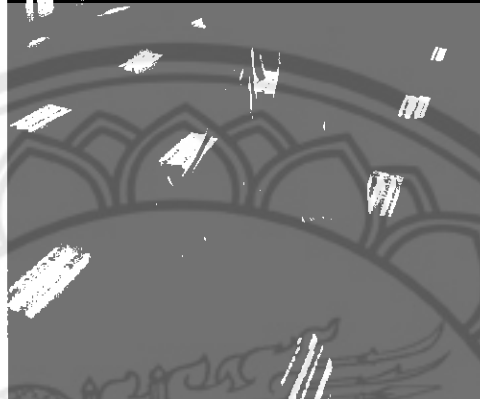
ภาพประกอบที่ 28 ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 4 ขัดแต่ง และทำสี

ภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชื่อ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 1”

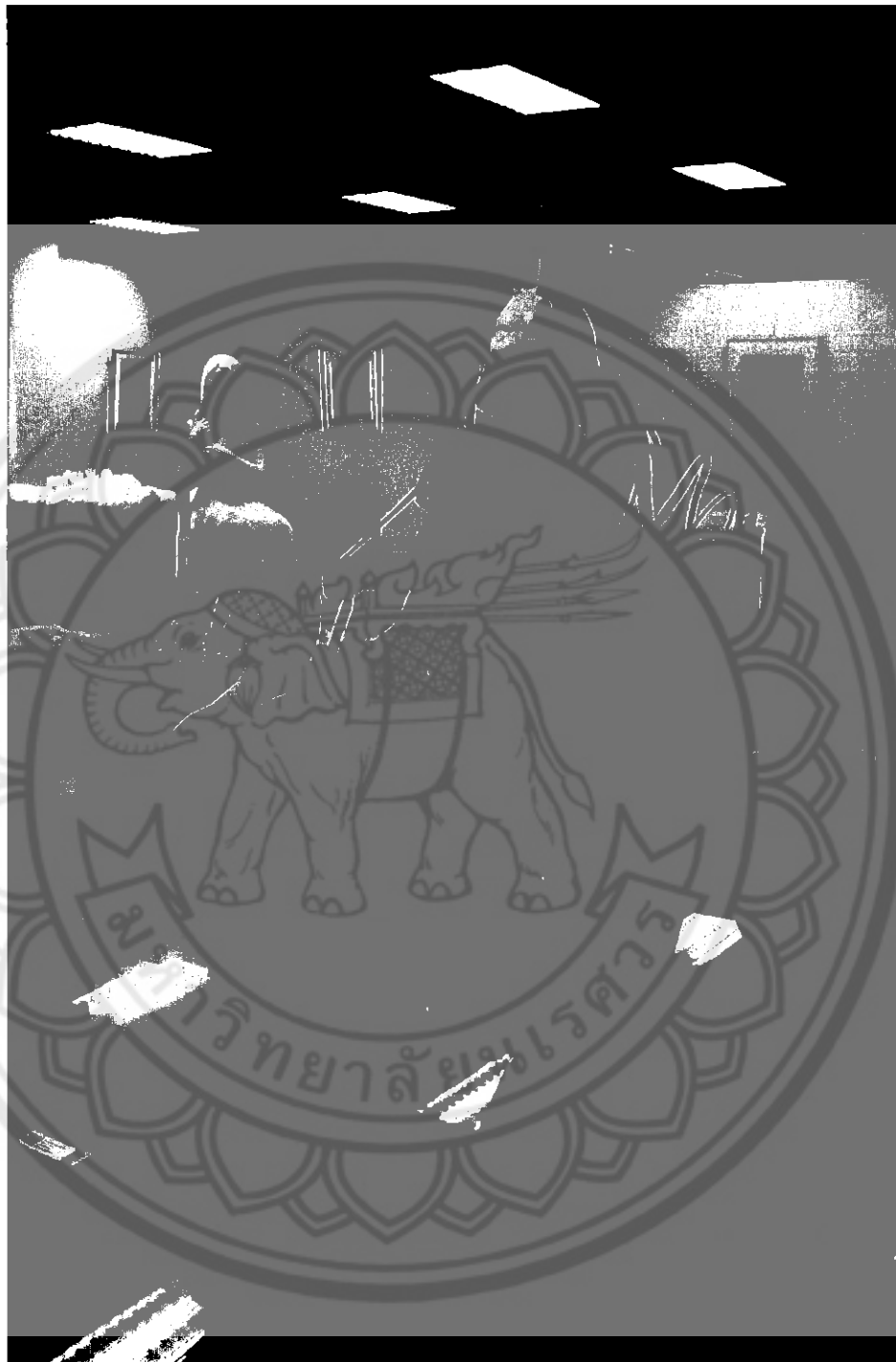
ขนาด 160 x 160 cm เทคนิค แกะสลักไม้ และปั้นหล่อเรซิน

ภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชื่อ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 2”

ขนาด 200 x 160 cm เทคนิค แกะสลักไม้

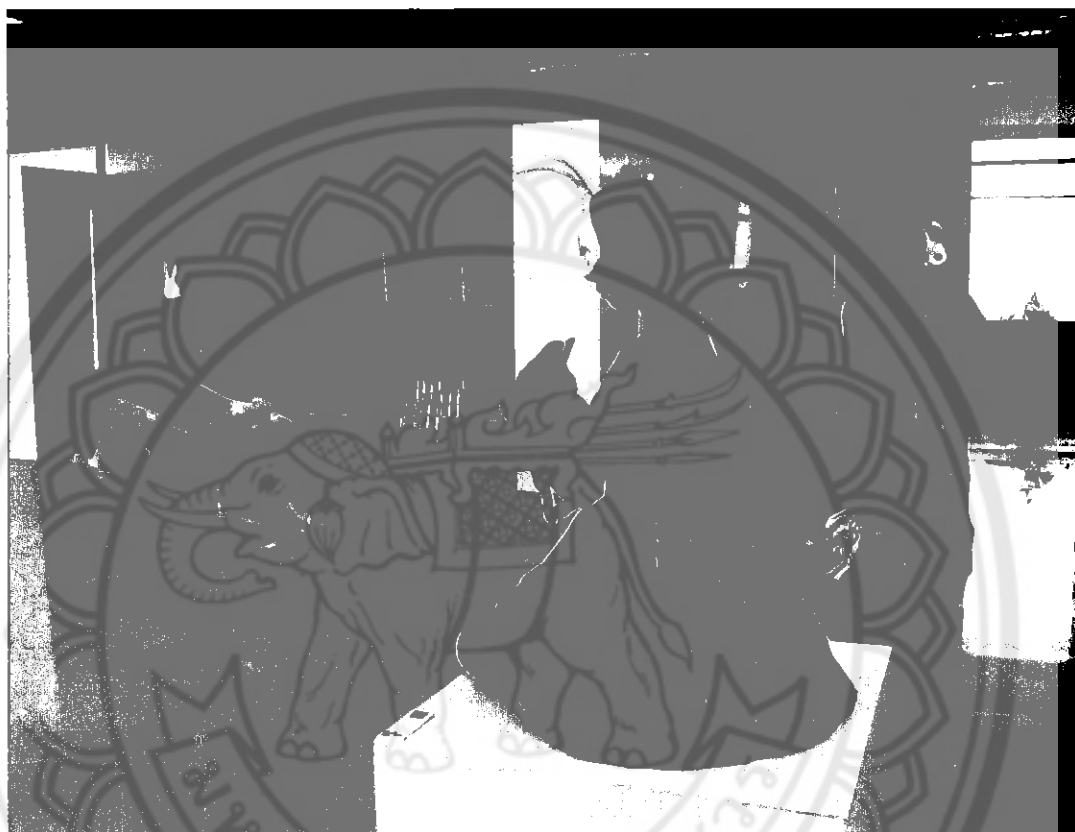

ภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชื่อ “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก หมายเลข 3”

ขนาด 200 x 160 cm เทคนิค แกะสลักไม้

ภาพประกอบที่ 32 รวมผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “อิทธิพลของจิตได้นึก” ทั้ง 3 ชั้น

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานและพัฒนาในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการสร้างสรรค์และพัฒนาเทคนิคอย่างต่อเนื่อง เพื่อฝึกฝนทักษะในการทำงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ โดยก่อนหน้าที่จะเป็นศิลปนิพนธ์ชุด “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” ชุดนี้ ได้มีการทดลองทำผลงานก่อนศิลปนิพนธ์โดยเน้นการค้นหาเนื้อเรื่องที่ชัดเจน และค้นหาเทคนิคที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นของตนเอง

ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานชุดนี้ขึ้นมา โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์สร้างสรรค์ ในส่วนของเนื้อหาและรูปทรง

1.วิเคราะห์ข้อมูลส่วนเนื้อหา

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” ผู้สร้างสรรค์ได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ความซับซ้อนของจิตใจมนุษย์ ที่ยากที่จะหยั่งถึง มาสร้างสัญลักษณ์เพื่อแสดงเนื้อหาภายนอกและภายใน ที่ใช้ทัศนธาตุ เรื่องของรูปทรง พื้นที่ว่าง น้ำหนัก และพื้นผิว สะท้อนความรู้สึกในผลงาน

2.วิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรง

การสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปนิพนธ์ชุด “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ทัศนธาตุและวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 เส้น (Line) หมายถึง ทิศนชาติเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเองและด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่เส้นตรงและเส้นโค้ง สามารถนำมาสร้างให้เกิดเป็นเส้นใหม่ที่ทำให้ความรู้สึกที่แตกต่างซึ่งช่วยแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึก

- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สุกภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เข้ายวน

ภาพประกอบที่ 1 ภาพแสดงเส้นโค้ง

2.2 รูปทรง (Form) คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดง ความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา นูน ค้วย

โดยรูปทรงในงานของผู้สร้างสรรค์ ได้ใช้รูปทรง รูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือ คล้ายกับสิ่งมีชีวิต ที่สามารถ เจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น รูปของคน สัตว์ พืช มาสร้างสรรค์ ประสานกันให้เกิดเอกภาพ

ภาพประกอบที่ 2 ภาพแสดงรูปทรงของงาน

2.3 ที่ว่าง เป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในองค์ประกอบของรูปทรงที่มีความสัมพันธ์กับกับรูปทรงและทัศนธาตุอื่นๆ โดยที่ว่าง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ที่ว่างภายใน ที่ว่างภายในของผู้สร้างสรรค์เกิดจากช่องว่างระหว่างกิริยาท่าทางของหุ่นผู้หญิง โดยอากาศสามารถลอดผ่านได้

2. ที่ว่างภายนอก ที่ว่างภายนอกของผลงานชุดนี้ เกิดจากรูปทรงภายนอกของผลงาน ที่ถูกล้อมรอบด้วยบริเวณว่าง

ภาพประกอบที่ 3 ภาพประกอบที่ว่าง

2.4 ทิศทาง (Direction) ซึ่งท่าทางของกระต่ายกับหญิงสาว ให้ความรู้สึกที่พุ่งทยานไปข้างหน้า ให้ความรู้สึกไม่หยุดนิ่ง ชูใจผู้พบเห็น

ภาพประกอบที่ 4 ภาพประกอบทิศทาง

2.5 พื้นผิว (texture) ด้วยลักษณะพื้นผิวของวัสดุที่ตัวคนทำด้วยไม้ ที่มีลายและผิวสัมผัสแตกต่างกับบางจุดที่ใช้วัสดุเป็นเรซิน แต่ทั้งสองอย่างถูกนำมาประสานกันอย่างมีเอกภาพ

ภาพประกอบที่ 5 ภาพแสดงรายละเอียดของพื้นผิว

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด “อิทธิพลของจิตใต้สำนึก” เป็นการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และปัญหาของสังคม ที่ผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดออกมาผ่านงานศิลปะ

ทั้งนี้ในระหว่างการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์ ได้พบกับปัญหาระหว่างการทำงาน และได้หาทางแก้ปัญหาไปด้วย ไม่ว่าจะเป็น

1. การหาวัสดุ โดยที่ยากที่สุดคือการหาไม้ ที่จะนำมาใช้ในการทำงาน ซึ่งต้องลองผิดลองถูกอยู่พอสมควร
2. ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการทำงาน เนื่องจาก ระยะเวลาในการทำงาน มีไม่มาก จึงทำให้ระหว่างที่ทำ ต้องมีความรอบคอบเพื่อที่จะทำพลาดให้น้อยที่สุด
3. ปัญหาเรื่องสถานที่การทำงาน เพราะงานไม้ เป็นงานที่ต้องใช้อุปกรณ์ในการทำงานหลายชนิด ซึ่งตัวผู้สร้างสรรค์เอง ถ้าไม่ได้ความอนุเคราะห์จากผู้ใหญ่ใจดีที่มีน้ำใจให้ใช้พื้นที่ร้านไม้ในการทำงาน และได้เครื่องมือทำงานไม้จากอาจารย์ที่ปรึกษา โอกาสที่จะทำงานด้วยวัสดุ ไม้ก็จะเป็นไปได้ยากมาก

ทั้งนี้ทั้งนั้นการสร้างสรรค์และศึกษาค้นคว้าข้อมูลศิลปะนิพนธ์ชุดอิทธิพลของจิตใต้สำนึก ที่ผ่านมามีได้ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดการพัฒนาการทางด้านทัศนศิลป์ การทำงานทางความคิดต่อผู้สร้างสรรค์ ซึ่งได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ได้รับความรู้ทางวิชาการในด้านของ จิตวิทยามนุษย์ และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สร้างสรรค์ และทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมในยุคปัจจุบัน
2. เพื่อให้เข้าใจในพฤติกรรมมนุษย์มากขึ้น ประกอบกับ ได้ปล่อยวาง และเข้าใจโลกมากขึ้น
3. ได้คิดค้นหา เทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น
4. ได้ถ่ายทอดผลงานให้ผู้สนใจได้เข้ามาชม และตัวผู้สร้างสรรค์เองก็ยังได้ประโยชน์ในข้อเสนอแนะของผู้ชมมาปรับแก้ในผลงานต่อไปด้วย

สุดท้ายนี้ผู้สร้างสรรค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าศิลปนิพนธ์ชุดนี้จะเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ
ศิลปะตลอดจนผู้คนที่ได้ไปนำไปศึกษาและเป็นแรงบันดาลใจ ที่จะนำไปสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
ต่อไป จนนำไปสู่การปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กๆในอนาคต

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ชลูด นิ่มเสมอ (2554) , องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 8) , กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด

ศิลปนิพนธ์ของ นางสาวจิตราภรณ์ นาใจ สาขาออกแบบทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศิลปนิพนธ์ของ นายวรรณศักดิ์ อยู่คุ้ม สาขาออกแบบทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อมูลจากเว็บไซต์

www.watkadarin.com

www.wikipedia.org

www.pinterest.com

www.vichakarn.triamudom.ac.th

ประวัติของผู้สร้างสรรค์

ชื่อ-สกุล นางสาว สมฤทัย ศรีใจป้อ

วันเดือนปีเกิด 28 เมษายน พ.ศ. 2536

ที่อยู่ 80 หมู่ 3 ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ จ.พะเยา 56130

โทรศัพท์ 089-114-5085

E-mail brownie_v-sa@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนบ้านเหล่า ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ จ.พะเยา
- โรงเรียนแม่ใจวิทยาคม ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา
- ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาออกแบบทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ต.ท่าโพธิ์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก